Voorstel

gemeenteraad

Heerlen,
17 september 2024

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Vergaderdatum
30 oktober 2024
Documentnummer
148914

Agendapunt

Onderwerp
Lokale inclusie- en diversiteitsagenda 'Iedereen voor Elkaar!' 2024-2027

Inleiding/aanleiding
Heerlen heeft een lange en soms roerige geschiedenis. Deze boeiende geschiedenis heeft onder meer gezorgd voor een grote diversiteit aan inwoners in onze stad. Zo kwamen er in de tijd van de mijnen veel nieuwe inwoners uit andere delen van Europa bij. Inmiddels hebben bijna 120 nationaliteiten een thuis gevonden in Heerlen. We mogen onszelf dus een diverse stad noemen. We bekijken deze diversiteit in de brede betekenis van het woord. Heerlen heeft inwoners van alle leeftijden, met verschillende gender of geaardheid, met diverse etnische, culturele en religieuze achtergronden, verschillende opleidingsachtergronden en met ieder eigen wensen en behoeften. We zetten ons in voor mensen met een beperking en hebben aandacht voor de inwoners die het financieel moeilijk hebben. Diversiteit komt met uitdagingen, maar ook met kansen en we kiezen ervoor om het vooral als een rijkdom te zien. Dit is immers wie we zijn, dit is Heerlen!

Een diverse stad als Heerlen verdient een eigen agenda op het gebied van inclusie en diversiteit. Een agenda waarin we laten zien wat we belangrijk vinden voor onze inwoners, waar wij als stad voor staan en waar we onze inwoners mee kunnen ondersteunen. Iedereen hoort erbij en krijgt zoveel als mogelijk de kans om naar vermogen mee te doen. Hoewel we in de afgelopen jaren hierin mooie resultaten hebben bereikt en flinke stappen hebben gezet, is er nog genoeg te doen en te bereiken. In deze agenda leest u met welke thema’s binnen Inclusie & Diversiteit we ons bezig willen houden en wat onze standpunten zijn.

We noemen deze agenda ‘Agenda Inclusie en Diversiteit’. Beide termen zijn voor ons onlosmakelijk met elkaar verbonden. We willen een inclusieve stad zijn voor de diversiteit aan inwoners die in Heerlen woont, werkt of op bezoek komt. Dat kunnen we als gemeente niet in ons eentje regelen. Daar hebben we hulp bij nodig van andere organisaties in de stad, maar ook van onze inwoners. Want een samenleving waarin iedereen zich geaccepteerd en veilig voelt, maak je SAMEN. Daarom is de ondertitel van deze agenda: Iedereen voor elkaar! Als je iets voor elkaar doet, krijg je het samen voor elkaar.

In deze agenda gaan we eerst dieper in op wat de termen inclusie en diversiteit betekenen. Ook laten we zien wat we tot nu toe op deze gebieden gedaan hebben. Vervolgens behandelen we diverse thema’s met daarbij de uitgangspunten voor ons beleid als het gaat om diversiteit en inclusie. Dit is de eerste inclusie- en diversiteitsagenda van Heerlen. Het is een dynamisch document, want we blijven leren. We leren ook van onze partners in beide thema, zij zijn de ervaringsdeskundigen. We

hebben deze agenda dan ook met de hulp van onze partners in de stad opgesteld. Zij hebben aangegeven welke zaken ze belangrijk vinden binnen de thema's in deze agenda. Enkele van hen komen in deze agenda ook kort aan het woord.

Kader
Programma Sociaal Domein

Kernthema:
Sociale basisvoorzieningen

Bevoegdheid
Raad

Voorstel

1. De lokale inclusie- en diversiteitsagenda 'Iedereen voor Elkaar!' 2024-2027 vast te stellen

Argumenten
1.1 Inclusiebeleid is een wettelijk verplichting
Met de lokale inclusie- en diversiteitsagenda geven we uitvoering aan de wettelijke verplichting tot het opstellen van beleid op het gebied van inclusie.. Met het opstellen van dit beleid vertalen we de wettelijke verplichting die is ontstaan na ratificering van het VN-verdrag Handicap door het rijk.

1.2 De inclusie- en diversiteitsagenda is een concretisering van het Meerjarig Bestuurlijk Programma en coalitieakkoord.
Met de lokale inclusie- en diversiteitsagenda zetten we de ambities voor inclusief- en diversiteitsbeleid uit het coalitie akkoord en het Meerjarig Bestuurlijk Programma (MBP 2023 - 2026) verder om in concreet beleid. In de coalitieovereenkomst hebben we als ambitie opgenomen een betere algemene toegankelijkheid en bereikbaarheid van de stad. Ook ten aanzien van arbeidsparticipatie van mensen met een beperking zijn ambities opgenomen die moeten leiden tot een gelijkwaardige arbeidsmarktpositie en beloning. In het MBP is dit vertaald in het zetten van stappen naar een inclusieve samenleving. Mensen ongeacht leeftijd, fysieke en/of verstandelijke beperking, seksuele geaardheid, geloof of migratie achtergrond kunnen zonder drempels of andere barrières deelnemen aan onze samenleving. In de nieuwe lokale inclusie- en diversiteitsagenda hebben we de ambities zoveel als mogelijk vertaald binnen de thema's in hoofdonderwerpen. Het is aan de teams om binnen hun werkzaamheden hier acties aan te koppelen.
Met de vaststelling van deze agenda hebben we binnen alle thema's hoofdonderwerpen die leiden tot een gelijkwaardige positie van mensen met een beperking. Dit geldt ook voor onze doelgroepen binnen het onderwerp diversiteit. Denk aan mensen uit de LHBTIQA+gemeenschap, mensen met een migratie achtergrond, gelovigen en niet gelovigen enz. Alle domeinen van de gemeentelijke organisatie hebben hierin een taak en rol. We werken meer samen, ook over de verschillende werkvelden heen en met onze partners van buiten de organisatie.

1.3 Het bevorderen van maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen is een doelstelling van het Wmo beleid

Hoewel veel mensen uit de LHBTIQA+gemeenschap zelfredzaam zijn en dus niet bij voorbaat een kwetsbare groep vormen, is sociale acceptatie, veiligheid en weerbaarheid van deze groep nog altijd geen vanzelfsprekendheid. Er zijn bovendien nieuwe doelgroepen bij gekomen, zoals migranten die een verblijfstatus krijgen en door hun eigen omgeving niet worden geaccepteerd. De projecten in het kader van de acceptatie van seksuele diversiteit hebben in Heerlen tot nu toe positieve resultaten opgeleverd en leveren daarmee een bijdrage aan de Wmo-doelstelling maatschappelijke participatie van kwetsbare mensen.

1.4 Er wordt door veel mensen nog negatief over LHBTI's, mensen met migratie achtergronden en bepaalde geloofsovertuigingen gedacht, waardoor zij zich niet veilig en thuis voelen in onze samenleving.
Peilingen onder middelbare scholieren en jongeren in het algemeen tonen aan dat zij behoorlijk negatief denken over LHBTIQA+. Dat geldt ook voor mensen met een migratie achtergrond en mensen met een bepaalde geloofsovertuiging. Er heersen veel vooroordelen. Met dit gegeven is school niet wat het juist voor alle leerlingen van welke afkomst, religie, overtuiging of geaardheid dan ook zou moeten zijn: een veilige omgeving. Door middel van diverse projecten worden alle middelbare schoolleerlingen in Heerlen bereikt via lessen, voorlichting en vertrouwensgroepen (GSAgroep). Uit enquêtes onder deelnemers blijkt dat de voorlichtingen bijdragen aan positievere beeldvorming en acceptatie van LHBTIQA+ op school. LHBTIQA+leerlingen voelen zich veiliger doordat ze op de vertrouwensgroep terug kunnen vallen. Een groeiende groep van aandacht zijn de afgelopen jaren de transseksuelen geworden. Activiteiten in Heerlen van het COC Limburg bestaan ook uit projecten die zich richten op van nature conservatieve omgevingen, zoals allochtone groepen en verzorgingstehuizen.

1.5 In de agenda gaan we aan de slag met de signalen van de Anti Discriminatievoorziening Limburg
Met de Anti Discriminatievoorziening Limburg en actieve betrokken inwoners van Heerlen werken we samen. We zoeken naar manieren om niet alleen aan de achterkant te investeren in het bestrijden van discriminatie. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een discriminatie meldpunt. Aan de voorkant kan dit door middel van educatie en dialoog. Zo vergroten we het bewustzijn en de kennis over onder meer het slavernijverleden, hedendaags racisme en wat discriminatie met mensen doet. Afgelopen zomer heeft dit geresulteerd in een tentoonstelling en conferentie. Ook zijn er educatieve programma's en workshops rond het thema "PRETU-Zwart in het Nederland van de 21ste eeuw' georganiseerd.

1.6 Met de Inclusie- en diversiteitsagenda pakt gemeente Heerlen haar verantwoordelijkheid, ook als werkgever.
Als werkgever hebben wij ook nog werk te verzetten. Op 19 januari 2024 hebben we het charter diversiteit ondertekend. Bedrijven en organisaties die het Charter Diversiteit ondertekenen zien diversiteit en inclusie als toegevoegde waarde voor hun bedrijf. Daarnaast is de inzet voor diversiteit en inclusie ook verbonden aan maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Tegenargumenten en risico's
N.v.t.

Kosten en dekking

In de begroting zijn middelen beschikbaar voor de uitvoering van het inclusief en diversiteitsbeleid. Voor het inclusief beleid zijn structurele middelen beschikbaar van in totaal
€ 125.000. Voor diversiteit is een budget van € 60.000 beschikbaar voor de jaren 2025 en 2026 en structureel is er een budget van € 40.000 vanaf 2027 en verder. Het is mogelijk dat in verband met de nog te realiseren bezuinigingen ook deze budgetten neerwaarts worden bijgesteld.

Communicatie
Over inclusieve- en diversiteitsonderwerpen communiceren we via de traditionele- en sociale media. We hebben sinds twee jaar binnen de website van de gemeente Heerlen ook een webpagina voor en over inclusie. Deze zullen we uitbreiden en aanvullen met alle diversiteitsthema's. Met de verschillende partners en andere relevante organisaties blijven we in gesprek over de uitvoering van het beleid. We nemen lopende acties van de vorige LIA en de inzet in het kader van diversiteit mee in de uitvoering van de nieuwe lokale inclusie- en diversiteitsagenda.

Acties en resultaten communiceren we zo breed mogelijk zodat zo veel mogelijk mensen er kennis van kunnen nemen. We doen dit in begrijpelijke taal (B1-niveau en waar nodig A2-niveau). We informeren de commissie Maatschappij en Welzijn over interessante ontwikkelingen via een update sociaal domein. Belangrijke ontwikkelingen delen we verder via een raadsinformatiebrief en de pers.

Evaluatie
Onze lokale inclusie- en diversiteitsagenda is een agenda die door de ontwikkelingen in de maatschappij ook kan worden aangepast. Het is een dynamisch document. Minimaal eens per jaar stemmen we af met het IPH, Adviesraad MO en andere partners over de agenda en bespreken we de stand van zaken. In de jaarverantwoording voor de raad schrijven we kort wat we hebben bereikt.

Planning, procedure en uitvoering
Na vaststelling gaan de teams in de verschillende domeinen met ervaringsdeskundigen en partners aan de slag om uitvoering te geven aan de lokale inclusie- en diversiteitsagenda.

Bijlagen
Lokale inclusie- en diversiteitsagenda 'Iedereen voor Elkaar!' 2024 - 2027 met bijlagen

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris, de burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever